

L-Eżamijiet Annwali għall-Iskejjel Medji 2024

IS-SEBA' SENA **IL-MALTI** **IL-HIN: Sagħtejn**

L-Isem: _____ Il-Klassi: _____

Għall-istudent/a:

1. Wieġeb il-mistoqsijiet kollha kif mitlub/a.
2. Ortografija, punteġġjatura, sintassi, ideat u preżentazzjoni tajbin jgħinuk biex tikseb riżultati aħjar.

Għall-għalliema:

II-MARKI	L-Orali	15	
	Il-Fehim mill-Qari	20	
	Il-Metalingwa	13	
	Il-Kitba	25	
	Il-Letteratura	15	
	Is-Smigh	12	
	IT-TOTAL	100	

Kummenti:

Aqra sewwa din is-silta u wieġeb il-mistoqsijiet dwarha.

Jisimni Martina u għandi disa' snin. Jiena noqgħod f'dar fqira u sempliċi fit-tarf tal-belt ta' Lima, il-kapitali tal-Perù, pajjiż kbir fl-Amerika t'Isfel li jmiss, fost oħrajn, mal-Brazil. Fil-familja qegħdin sitt aħwa, ommi u missieri. Aħna konna noqogħdu f'post fil-muntanji u ġejna ngħixu fil-belt għax minħabba t-taqlib tal-klima kien

hemm nixfa kbira fl-għelieqi. Kellna nħallu kollox għax ma kienx hemm iżjed xogħol għalina. Fejn noqogħdu m'għandniex ilma u biex ikollna x'nixorbu u biex ninħaslu jew insajru rridu nimxu triq twila. Anki biex immur l-iskola jkolli nimxi ħafna, għal kważi siegħa. (par.1)

Filgħodu nbakkru qabel tluġ ix-xemx. Wara li nitolbu f'tit flimkien, ommi tagħmel f'tit mishun u niehdu belgħa te; teabag isservi għal tlieta. Mat-te, meta jkun hemm, **niehdu nitfa ross**. Missieri, ommi u ħija l-kbir Diego joħorġu biex imorru jaħdmu. Għalhekk jien nibqa' ġewwa nieħu ħsieb lil Pedro, ħija ż-żgħir. (par.2)

Ħuti jmorru l-iskola filgħodu, għax billi hawn ħafna tfal li jridu jattendu l-iskola, din hi maqsuma fi tliet ħinijiet: waħda filgħodu, oħra waranofsinhar u oħra billejl. Meta ħuti jiġu lura mill-iskola, jien immur flimkien ma' ħija għall-klassijiet ta' waranofsinhar. L-iskola li għandna hija fqira u ma tantx għandna opportunitajiet biex nistudjaw. Biss, hemmhekk, għamilt bosta ħbieb u lkoll ngħinu lil xulxin. (par.3)

Filgħaxija mmorru lura lejn id-dar; it-triq hija twila u fejn noqogħdu m'għandniex dawl. Meta ommi u missieri jirritornaw id-dar **inkunu fis-seba' sema** għaliex magħhom iġibu xi haġa tal-ikel u nkunu nistgħu nieklu lkoll flimkien. Hija l-kbir jasal f'tit aktar tard. Waqt l-ikel nitkellmu fuq ħafna affarijiet li nkunu għaddejna minnhom matul il-ġurnata. Wara li nispiċċaw l-ikel, qabel norqdu, nerggħu nitolbu flimkien u niringrazzjaw lil Alla tal-ikel li jkun ipprovdielna u tal-ġurnata li nkunu għaddejna **b'wiċċ il-ġid**. (par.4)

Għad li ngħix fil-faqar u m'għandix ġugarelli sofistikati u lbiesi sbieħ u tal-moda, xorta waħda nħossni kuntenta għax naf li flimkien bħala familja nħobbu lil xulxin. (par.5)

(Silta meħuda u addattata mir-rivista R+M 2000 April 2016)

Wieġeb il-mistoqsijiet skont is-silta li grajt.

20

1. Martina
 - i. ☐ tgħix il-Brażil.
 - ii. ☐ hija mara fqira ħafna.
 - iii. ☐ tgħix mal-ġenituri u ħutha. (marka)
2. Diego hu
 - i. ☐ missier Martina.
 - ii. ☐ ħu Martina.
 - iii. ☐ ħabib ta' Martina. (marka)
3. Martina tagħmel kważi siegħa kuljum tivvjaġġa fuq il-vann tal-iskola.
Veru ☐ Falz ☐ (marka)
4. X'jisimha l-belt li fiha tgħix Martina?
_____ (marka)
5. Agħti żewġ raġunijiet għaliex Martina u l-familja tagħha jkollhom bżonn l-ilma.

_____ (2 marki)
6. Semmi żewġ affarijiet li Martina tieġu għall-kolazzjon.
_____ (2 marki)
7. Ġeneralment, Martina tqatta' l-għodwa d-dar tieġu ħsieb ħuha li hu iżgħar minnha.
Veru ☐ Falz ☐ (marka)
8. F'liema parti tal-ġurnata tmur l-iskola Martina?
_____ (marka)
9. Martina għandha ħafna ħbieb l-iskola.
Veru ☐ Falz ☐ (marka)
10. X'tagħmel Martina waqt l-ikla ta' filgħaxija?
_____ (marka)

11. Mis-silta sib il-kelma li tfisser:

- a) nuqqas ta' xita (*par. 1*) _____ (marka)
b) inqumu kmieni ħafna (*par.2*) _____ (marka)
ċ) ikkumplikati u jiswew il-flus (*par. 5*) _____ (marka)

12. Aghzel it-twegiba t-tajba li tfisser dawn l-espressjonijiet fil-kuntest tas-silta:

a) **nieħdu nitfa ross** (*par. 2*)

- i. ☐ nieklu borma ross
ii. ☐ nieklu ħafna ross
iii. ☐ nieklu ftit ross (marka)

b) **inkunu fis-seba' sema** (*par. 4*)

- i. ☐ inkunu kuntenti u ferħanin ħafna
ii. ☐ inkunu fuq ajruplan
iii. ☐ inkunu fuq muntanja għolja ħafna (marka)

ċ) **b'wiċċ il-ġid** (*par. 4*)

- i. ☐ f'ħafna ġid u lussu
ii. ☐ mingħajr inkwiet u deni
iii. ☐ fi żmien qasir (marka)

Għall-użu tal-għalliema biss (ara l-iskema tal-marki):

♦ Marki għall-ortografija/puntegġjatura: **2** **1** **0**

Taqsim B: IL-METALINGWA

13

1. Imla l-vojt tas-silta skont kif mitlub fil-parentesi. L-ewwel waħda hija lesta bħala eżempju. (6 marki)

It-(**plural** ta' tifel) **tfal** ta' Lina huma ħbieb (**aġġettiv fil-plural** bl-għerq k-b-r) _____ tagħna. Lina hija (**artiklu** quddiem ġara) _____ tagħna u ilha toqgħod ħdejna xi (in-numru **17** fi kliem) _____ sena. Uliedha jisimhom Jack u Jade u kull nhar ta' Sibt filgħaxija (**verb fl-imperfett** bl-użu tal-għerq ħ-r-ġ) _____ flimkien u mmorru nilagħbu f'xi post sabiħ. Is-Sibt li għadda (**verb fil-perfett** bl-użu tal-għerq m-w-r) _____ sal-bandli bir-roti u hemm tgħidx kemm għamilna (**nom fil-plural** li għandu l-istess konsonanti ta' telaq) _____ li fihom dejjem ġejt l-ewwel!

2. F'kull sentenza hemm **żball ortografiku**. Aqta' linja tahtu u mbagħad ikteb il-kelma mingħajr żbalji fl-ispazju ta' taht. (4 marki)

a) Din ir-rota tiswa disejn ewro.

b) Ilbieraħ is-subien ridu jmorru kollha.

ċ) Mark nesa l-ktieb d-dar.

d) Kemm hu tajjeb il-ħobs biż-żejt!

3. Ikteb is-sentenzi bil-**puntegġjatura** meħtiega fl-ispazju ta' taht. (3 marki)

a) Kim staqsietni, "meta xtrajtu dak iż-żarbun"

b) Fil-frigġ hemm tuffieħ ħawħ u l-bettieħa li xtrajt l-erbgħa li għadda.

ċ) Il-gżira ta' Sqallija tinsab fit-tramuntana ta' malta.

♦ Ikteb bejn **120 u 150 kelma** dwar **WIEHED** minn dawn is-sugġetti.

Itlob karta separata f'każ ta' bżonn.

1. Kif fethet il-bieb ta' barra, omm Giuliana sabet xi haġa speċjali għal bintha. Kompli dan id-djalogu.

Omm: Giuliana....ara x'hawn għalik wara l-bieb!!

Giuliana: Wow!!! Dik x'inhì? Minn fejn ġiet? Qatt ma rajt bħalha!

Omm: Imxi mmorru fil-kċina ħalli nifthuha bil-kwiet.

Għajnuniet biex tikteb il-kitba:

- Kien ogġett kbir jew żgħir?
- Iddekrivi x'kienet dil-haġa speċjali. Rigal? Ittra? Premju?
- X'kien ir-rigal/premju? / X'kien fiha l-ittra?
- Kien hemm nota li turi minn fejn ġiet dis-sorpriża?
- Kienet kuntenta Giuliana?
- X'għamlet Giuliana? Irringrazzjat lil xi hadd?

JEW

2. Waqt li Ian kien miexi fil-kampanja kien se jaqta' fjura, u haġa tal-iskantament din bdiet tkellmu. Kompli dan id-djalogu.

Fjura: Le, jekk jogħġbok taqlagħnix minn posti. Mela għax għandek saħħa aktar minni taħseb li tista' tagħmel li trid?

Ian: Ara!!! Mela inti titkellem?

Fjura: Mhux nitkellem biss, imma jiena nħoss bħalek ukoll. Jekk jogħġbok ħallini hawn mal-familja tiegħi, biżżejjed għandna problemi!

Għajnuniet biex tikteb il-kitba:

- Ian staqsa dwar il-problemi li għandha l-fjura?
- Il-fjura kellmitu dwar kemm qed ibatu l-fjuri u l-hlejjaq l-oħra tan-natura, minħabba l-egożimu tal-bniedem? Skart, tniġġis tal-arja bid-dħaħen tal-karozzi u tal-fabbriki, nuqqas ta' xita eċċ.
- Ian sar aktar sensittiv dwar il-ħajja tal-fjuri?

3. Kitba ta' rakkont permezz ta' stampi

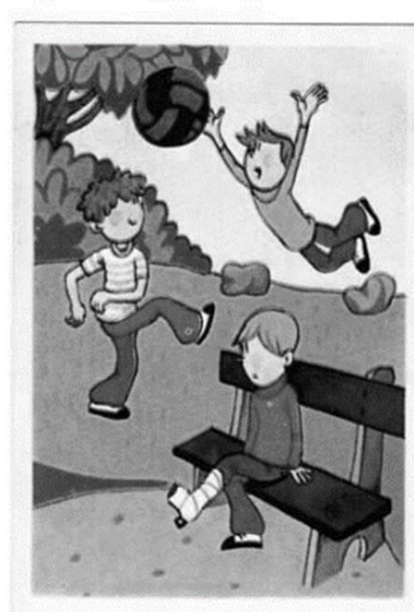
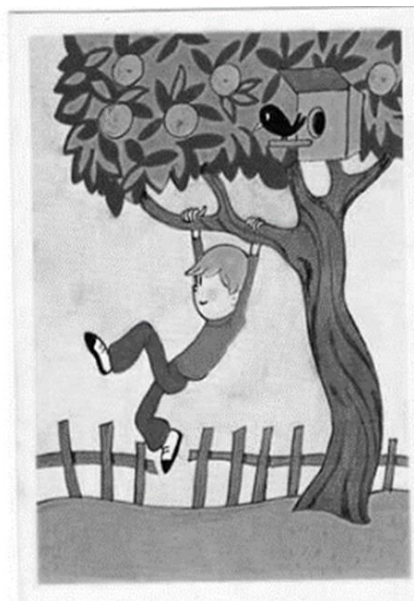
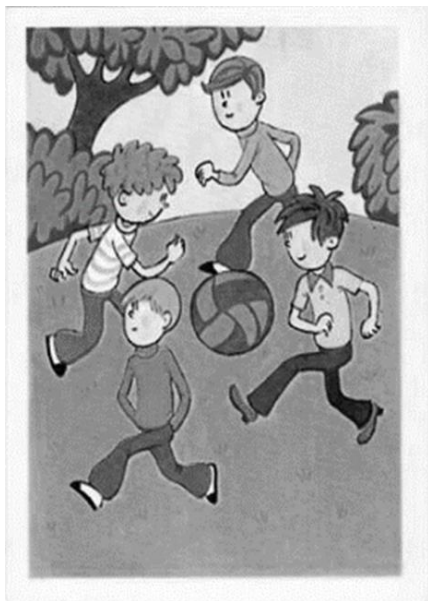

Għajjuniet biex tikteb il-kitba:

- X'jismu t-tifel u x'animal kien irabbi?
- Xi ddeċieda li jagħmel darba fost l-oħrajn?
- Għaliex taħseb li għamel hekk?
- X'holom billejl it-tifel?

4. Kitba ta' rakkont permezz ta' stampi

Għajnuniet biex tikteb il-kitba:

- Fejn qegħdin is-subien u x'qegħdin jagħmlu?
- Xi ddeċieda jagħmel wiehed minnhom?
- Xi ġralu lil dan it-tifel partikolari?
- Kif taħseb li hassu dan it-tifel wara din l-esperjenza?

This image shows a blank sheet of white paper with horizontal ruling lines. The lines are evenly spaced and run across the width of the page. There are no margins, text, or other markings on the paper.

Página 9 minn 12

Taqsim D: IL-LETTERATURA

15

Aqra din il-poeżija u wara wieġeb il-mistoqsijiet.

IX-XITA ta' **Chares Casha** (addattament)

Billejl niżlet ħafna xita
fuq l-għoljiet u fil-witat.
L-ilma ġera b'heffa kbira
fuq kull naħa tat-triqat.

Fuq il-ħġieġ tal-kamra tiegħi
smajtha ttektek nieżla qliel
u li tieqaf din ix-xita
ma kien jidher l-ebda ħjiel.

Fuq il-bejt għal ġol-katusa
l-ilma ġera bla waqfien.
Donnu berqa niżel jiġri
għal ġol-bir li hemm fil-ġnien.

Meta sebaħ mort nittawwal
minn ġot-tieqa għal ġot-triq.
Rajt li s-sema kien iċċara,
is-shab telaq maż-żerniq.

U ftit wara x-xemx ħanina
rajt titbissem fis-smewwiet
u bdiet tnixxef naqra naqra
mit-triqat, dawk l-ilmijiet.

5

10

15

20

1. Il-versi ta' din il-poeżija fihom (sitt, tmien, għaxar) sillabi u jissejħu (senarji, ottonarji, dekasillabi) (2 marki)
2. F'din il-poeżija
 - i. ☐ l-ewwel vers jaqbel mat-tieni vers.
 - ii. ☐ it-tieni vers jaqbel mat-tielet vers.
 - iii. ☐ it-tieni vers jaqbel mar-raba' vers. (marka)
3. L-istrofi ta' din il-poeżija fihom _____ versi u għalhekk jissejħu _____ (2 marki)
4. Mit-tieni strofa sib u iktib **onomatopea** (kelma li turi ħoss). _____ (marka)

5. Mit-tielet strofa sib u ikteb **similitudni**.
_____ (marka)
6. Mill-aħħar strofa sib **personifikazzjoni** u fissirha.
Il-personifikazzjoni: _____ (marka)
It-tifsira: _____ (marka)
7. Sib u ikteb żewġ kelmiet li jirrimaw.
_____ u _____ (marka)
8. Matul il-lejl għamlet ix-xita imma mas-sebħ _____
kien ċar u s-sħab telaq. (marka)
9. Il-kelma _____, fit-tieni strofa, turina li x-xita kienet
niezla b'saħħitha. (marka)
10. F'din il-poeżija naqraw dwar meta tagħmel xi ħalba xita sewwa. F'madwar 30
kelma ikteb dwar kif tħossok int u xi tħobb tagħmel meta tkun niezla x-xita.

_____ (3 marki)

Taqsimta E: IL-FEHIM MIS-SMIGH: L-Ewwel Nuċċali**12****L-Ewwel Parti****Taħriġ A: Immarka hux VERU jew FALZ skont dak li smajt fis-silta. (7 marki)**

		Veru	Falz
1.	L-awtur kien imur l-iskola tal-Furjana.		
2.	It-tfal fehmu mill-ewwel li fil-klassi daħal it-tabib tal-għajnejn.		
3.	It-tabib tal-għajnejn beda jsejthilhom skont kif kienu bilqiegħda.		
4.	L-awtur beża' xhin kien imiss lilu.		
5.	It-tabib beda jiċċekkjahom ta' malajr biex ma jtellifhomx il-lezzjoni.		
6.	L-awtur tħawwad għax beda jiġi f'dubju jekk nesiex l-alfabett jew jekk mhux qed jara sew.		
7.	It-tabib tal-għajnejn induna mill-ewwel li l-awtur għandu bżonn nuċċali.		

It-Tieni Parti**Taħriġ B: Qabbel.****(3 marki)**

8.	L-awtur		ħatfu xhin rah bin-nuċċali ssikkat m'għajnejh.
9.	Ħu l-awtur		ingħata nuċċali b'xejn tal-Gvern.
10.	Missier l-awtur		infaqa' jidhak bih xhin rah bin-nuċċali tond.

Taħriġ Ċ: Imla l-vojt.**(2 marki)**

11. L-awtur kellu relazzjoni tajba m'_____, għax xhin raha tidhak, ikkalma u mesaħ id-dmugh.

12. Bin-nuċċali tal-landa l-awtur beda jhossu ikrah, iżda meta _____ għamillu nuċċali ġdid, ma baqax jistħi bih.

TMIEM IL-KARTA